

 PODPORUJEME DOBRŮU VĚC

ŽELVY V ÚZKÝCH

Díky naší práci se v bezpečí vylíhlo a do moře dostalo už více než 4 000 000 karet obrovských a téměř 10 000 kriticky ohrožených karet pravých

Začalo to už v roce 2004, když jsem se ve třetím ročníku na gymnáziu vydala do Mexika a jako dobrovolník jsem místní organizaci pomáhala chránit mořské želvy. Tehdy jsem tyto nádherné tvory viděla poprvé na živo. A viděla jsem také, že i když už ochrana někde funguje, stejně to neznamená, že se dělá dobře a že ohroženým druhům skutečně pomáhá. To mě motivovalo. Chtěla jsem pomáhat efektivně, skutečně, a od té doby se tu pomoc snažím naplňovat.

TEXT: HAHA SVOBODOVÁ, CHRÁNÍME MOŘSKÉ ŽELVY, FOTO: PETR JAN JURAČKA

Mořských želv, jež mají v mořských ekosystémech nezastupitelnou roli a jsou klíčové k zajištění rovnováhy, je na světě sedm druhů. Udrží například zdravé podmořské louky pro tisíce malých ryb, které jsou důležitou částí celého podmořského potravního řetězce. Želvy také udrží zdravé korálové útesy (nazývané plíce planety) nebo dokážou strávit značné množství medúz. Všechny jsou ohroženy vyhynutím, některé druhy dokonce kriticky. Nejsložitější situace je v Indickém oceánu. Právě tam usilovně působí spolek Chráníme mořské želvy, který si v rámci svého programu vytyčil tři hlavní cíle:

1. PŘÍMÁ OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV

Realizujeme přímou ochranu pláží, kde želvy kladou svá vejce. Přenášíme vejce do chráněné části pláže a vypouštíme právě vylíhlá mláďata do moře. Toto funguje v Indonésii a na Srí Lance, ale působíme také jako konzultanti v Malajsi nebo Ekvádoru.

2. VZDĚLÁVÁNÍ

Učíme děti porozumět přírodě kolem nich. Vzděláváme děti nejen o želvách, moři a přírodě celkově, ale učíme je i angličtinu a také to, jak minimalizovat odpad nebo jak zacházet s tím, který už vytvořili. Vytvořili jsme vzdělávací materiály v indonésčském, anglickém i španělském jazyce, které se nyní používají v mnoha zemích světa na třech kontinentech. Vzděláváme ale i v Česku, kde máme kolem 50 akcí ročně pro školy i pro veřejnost.

3. ŘEMESLNÉ WORKSHOPY

Snažíme se místním lidem ukázat alternativní způsoby obživy, které jsou šetrnější k přírodě a životnímu prostředí. Místní lidé i přesto, že je to zákonem zakázané, zabíjí kriticky ohrožené karety právě kvůli želvovině a z ní pak vyrábí suvenýry. Pořádáme workshopy, kde se místní učí vyrábět suvenýry z udržitelných materiálů, například z kokosových ořechů a ne ze želvoviny.

VĚDĚLI JSTE, ŽE?

- Populaci želv na jednom místě lze vyhubit za méně než 80 let? Pokud na místě pyláci dlouhodobě kradou všechna želví vejce, na pláži se nic nevylíhne a v době, kdy by želvy byly dospělé, se sem žádná nevrací klást vejce.
- Želvy se orientují podle světla. Přirozeně tak chodily do oceánu kvůli Měsícem ozářené hladině, dnes bohužel často jdou do vnitrozemí, odkud září lampy a světla z vesnic a hotelů.
- Největším nepřítelem želv jsou rybáři. Oni sice želvy většinou nechtějí ulovit, ale v moři je tolik sítí, že se často stává, že se želvy do sítí zamotají a pokud se včas nedostanou na hladinu, aby se nadechly, utopí se.
- Pohlaví želv je určeno teplotou písku v době inkubace vajec. Pokud je 29 °C, vylíhne se 50 % samic a 50 % samců. Pokud je teplota vyšší, což se dnes kvůli klimatické změně často stává, vylíhnou se jen samice.
- Nejhlubší změřený ponor želvy je 1230 m.
- V bazénech želvám zakrňují svaly, nemohou se dostatečně potápět, takže se jim nevyvinou plíce, nemají přirozenou potravu a hlavně ztratí instinkt, kam se v dospělosti za 20-30 let vrátit naklást vejce. 🐢

CHRÁNÍME MOŘSKÉ ŽELVY

Spolek Chráníme mořské želvy z.s. vznikl v roce 2017 a sdružuje skupinu lidí, kterým záleží na mořských želvách a na přírodě obecně. Financují a koordinují programy na ochranu čtyř druhů mořských želv v Indonésii a na Srí Lance. Kromě přímé ochrany pláží zajišťují i rozvoj místních obyvatel a vzdělávání.

Jak podpořit projekt? www.morskezelvy.cz/jak-pomoci.htm

